

EDUSKUNNAN VASTAUS 373/2010 vp

Hallituksen esitys lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjan ja yleissopimukseen tehdyn varauman peruuttamisen hyväksymisestä sekä laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja laiksi rikoslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjan ja yleissopimukseen tehdyn varauman peruuttamisen hyväksymisestä sekä laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja laiksi rikoslain muuttamisesta (HE 79/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 45/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy kiireellisesti valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksen vaikutusvallan väärinkäytön kriminalisoimiseksi.

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen lisäpöytäkirjan ja

hallituksen esityksessä tarkoitetun varauman peruuttamisen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen Strasbourgissa 15 päivänä toukokuuta 2003 tehdyn lisä-

pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasaval-
lan presidentin asetuksella.

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 1 luvun 11 §:n 2 momentti, 16 luvun 14 a ja 18 § sekä 20 §:n 4 mo-
mentti, 30 luvun 7, 8 ja 13 § sekä 40 luvun 4 §, 12 §:n 4 momentti ja 14 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 11 §:n 2 momentti laissa 540/2011, 16 luvun 14 a ja 18 § sekä
20 §:n 4 momentti, 30 luvun 8 § ja 40 luvun 4 §, 12 §:n 4 momentti ja 14 § laissa 604/2002 sekä
30 luvun 7 § laissa 769/1990 ja 13 § laissa 641/2009, sekä

lisätään 16 lukuun uusi 14 b §, 30 lukuun uusi 7 a, 8 a, 14 ja 15 § sekä 40 lukuun uusi 4 a § seu-
raavasti:

1 luku

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta

11 §

Kaksoisrangaistavuuden vaatimus

— — — — —
Vaikka teosta ei säädetä rangaistusta teko-
paikan laissa, siihen sovelletaan Suomen lakia,
jos sen on tehnyt Suomen kansalainen tai 6 §:n
3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja
teosta säädetään rangaistus:

1) 11 luvun 5 tai 6 §:ssä, jos teko on sellainen
sotarikos tai törkeä sotarikos taikka osallisuus-
teko niihin, jota tarkoitetaan kulttuuriomaisuus-
den suojelemisesta aseellisen selkkauksen sat-
tuessa tehdyn Haagin vuoden 1954 yleis-
sopimuksen toisen pöytäkirjan 15 artiklassa;

2) 15 luvun 12 a §:n nojalla mainitun luvun
1—9 §:ssä;

3) 16 luvun 1—3 §:ssä ja vaikka rikoksen
kohteena on 40 luvun 11 §:n 2, 3 tai 5 kohdassa
tarkoitettu henkilö taikka ulkomainen virka-
mies, joka toimii Kansainvälisen rikostuomio-
istuimen palveluksessa;

4) 16 luvun 13, 14, 14 a tai 14 b §:ssä ja vaika-
lainkohtia sovelletaan mainitun luvun 20 §:n
nojalla;

5) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä;

6) 20 luvun 6, 7 tai 8 a—8 c §:ssä;

7) 20 luvun 1—5 taikka 9 tai 9 a §:ssä, jos
teko kohdistuu kahdeksatoista vuotta nuorem-
paan henkilöön;

8) 30 luvun 7, 7 a, 8 tai 8 a §:ssä ja vaikka
lainkohtia sovelletaan mainitun luvun 14 §:n no-
jalla; taikka

9) 40 luvun 1—4 tai 4 a §:ssä, jos rikoksen
tekijä on kansanedustaja, ulkomainen virkamies
tai ulkomaisen parlamentin jäsen.

16 luku

Rikoksista viranomaisia vastaan

14 a §

Lahjuksen antaminen kansanedustajalle

Joka kansanedustajalle lupaa, tarjoaa tai antaa
hänelle tai toiselle tarkoitettun muun kuin tavan-
omaiseksi vieraanvaraisuudeksi katsottavan lah-

jan tai muun oikeudettoman edun, jotta tämä toimisi tai jättäisi toimimatta edun vuoksi edustajantoimessaan tietyllä tavalla taikka palkkiona sellaisesta toiminnasta, ja teko on omiaan selvästi horjuttamaan luottamusta edustajantoimen hoitamisen riippumattomuuteen, on tuomittava lahjuksen antamisesta kansanedustajalle sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Lahjuksen antamisena kansanedustajalle ei pidetä ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain (273/2009) mukaista vaalirahoitusta, ellei sen tarkoituksena ole 1 momentin kiertäminen.

14 b §

Törkeä lahjuksen antaminen kansanedustajalle

Jos lahjuksen antamisessa kansanedustajalle

1) lahjalla tai edulla pyritään saamaan asianomainen toimimaan edustajantoimessaan lahjojaa tai toista huomattavasti hyödyttäen tai toiselle tuntuvaa vahinkoa tai haittaa aiheuttaen taikka

2) lahjan tai edun arvo on huomattava

ja lahjuksen antaminen kansanedustajalle on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästi lahjuksen antamisesta kansanedustajalle* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

18 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Lahjuksen antamiseen, törkeään lahjuksen antamiseen, lahjuksen antamiseen kansanedustajalle ja törkeään lahjuksen antamiseen kansanedustajalle sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

20 §

Soveltamisalasäännökset

Sovellettaessa tämän luvun 14 a ja 14 b §:ää rikollisen teon kohteena olevaan kansanedus-

tajaan rinnastetaan 40 luvun 11 §:ssä tarkoitettu ulkomaisen parlamentin jäsen.

30 luku

Elinkeinorikoksista

7 §

Lahjominen elinkeinotoiminnassa

Joka

1) elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevalle,

2) elinkeinonharjoittajana toimivan yhteisön tai elinkeinotoimintaa harjoittavan säätiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, tilintarkastajalle tai selvitysmiehelle,

3) elinkeinonharjoittajan puolesta tehtävää suorittavalle taikka

4) elinkeinonharjoittajien välistä, muiden osapuolten välistä tai elinkeinonharjoittajan ja muun osapuolen välistä riitaa välimiehenä ratkaisevalle

lupaa, tarjoaa tai antaa lahjottavalle itselleen taikka toiselle osoitetun oikeudettoman edun (*lahjuksen*) tarkoituksin saattaa lahjottava toimessaan tai tehtävässään suosimaan lahjuksen antajaa tai jotakuta muuta taikka palkita lahjottava sellaisesta suosimisesta, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava 16 luvun 13 tai 14 §:n mukaan, *lahjomisesta elinkeinotoiminnassa* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

7 a §

Törkeä lahjominen elinkeinotoiminnassa

Jos lahjomisessa elinkeinotoiminnassa

1) lahjalla tai edulla pyritään saamaan asianomainen toimimaan tehtävässään lahjuksen antajaa tai toista huomattavasti hyödyttäen tai toiselle tuntuvaa vahinkoa tai haittaa aiheuttaen taikka

2) lahjan tai edun arvo on huomattava

ja lahjominen elinkeinotoiminnassa on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtijä on tuomittava *törkeästä lahjomisesta elinkeinotoiminnassa* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

8 §

Lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa

Joka

1) elinkeinonharjoittajan palveluksessa ollessaan,

2) elinkeinonharjoittajana toimivan yhteisön tai elinkeinotoimintaa harjoittavan säätiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana, tilintarkastajana tai selvitysmiehenä,

3) elinkeinonharjoittajan puolesta tehtävää suorittaessaan taikka

4) elinkeinonharjoittajien välistä, muiden osapuolten välistä tai elinkeinonharjoittajan ja muun osapuolen välistä riitaa välimiehenä ratkaistessaan

itselleen tai toiselle pyytää lahjuksen tai tekee muutoin aloitteen sellaisen saamiseksi, ottaa vastaan tai hyväksyy lahjuksen suosiakseen toimessaan tai tehtävässään lahjuksen antajaa tai jotakuta muuta taikka palkkioksi tällaisesta suosimisesta, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava 40 luvun 1—3 §:n mukaan, *lahjuksen ottamisesta elinkeinotoiminnassa* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

8 a §

Törkeä lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa

Jos lahjuksen ottamisessa elinkeinotoiminnassa

1) rikoksentehtijä toimii tai hänen tarkoitukseensa on toimia lahjan tai edun vuoksi tehtävässään lahjuksen antajaa tai toista huomattavasti hyödyttään tai toiselle tuntuva vahinkoa tai haittaa aiheuttaen taikka

2) lahjan tai edun arvo on huomattava

ja lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtijä on tuomittava *törkeästä lahjuksen ottamisesta elinkeinotoiminnassa* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

13 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Markkinointirikokseen, alkoholijuoman markkinointirikokseen, kilpailumenettelyrikokseen, yritysvakoiluun, yrityssalaisuuden väärinkäyttöön, lahjomiseen elinkeinotoiminnassa, törkeään lahjomiseen elinkeinotoiminnassa, lahjuksen ottamiseen elinkeinotoiminnassa ja törkeään lahjuksen ottamiseen elinkeinotoiminnassa sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

14 §

Soveltamisalasäännökset

Sovellettaessa tämän luvun 7, 7 a, 8 ja 8 a §:ää välimiehen rinnastetaan kotimainen ja ulkomainen välimies, joka hoitaa tehtäviään toisen valtion välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

15 §

Menettämisseuraamus

Edellä 8 ja 8 a §:ssä tarkoitettulla tavalla vastaanotettu lahja tai etu taikka sen arvo on tuomittava valtiolle menetetyksi rikoksentehtijältä tai siltä, jonka puolesta tai hyväksi rikoksentehtijä on toiminut. Muun omaisuuden menettämisen osalta noudatetaan, mitä 10 luvussa säädetään.

40 luku

Virkarikoksista

4 §

Lahjuksen ottaminen kansanedustajana

Jos kansanedustaja itselleen tai toiselle

1) pyytää lahjan tai muun oikeudettoman edun taikka tekee muutoin aloitteen sellaisen edun saamiseksi taikka

2) ottaa vastaan tai hyväksyy muun kuin tavanomaiseksi vieraanvaraisuudeksi katsottavan lahjan tai muun oikeudettoman edun taikka hyväksyy sitä koskevan lupauksen tai tarjouksen toimiakseen tai jättääkseen toimimatta edun vuoksi edustajantoimessaan tietyllä tavalla taikka palkkiona sellaisesta toiminnasta ja teko on omiaan selvästi horjuttamaan luottamusta edustajantoimen hoitamisen riippumattomuuteen, hänet on tuomittava *lahjuksen ottamisesta kansanedustajana* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Lahjuksen ottamisena kansanedustajana ei pidetä ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain mukaista vaalirahoitusta, ellei sen tarkoituksena ole 1 momentin kiertäminen.

4 a §

Törkeä lahjuksen ottaminen kansanedustajana

Jos lahjuksen ottamisessa kansanedustajana

1) kansanedustaja asettaa lahjan tai edun toimintansa ehdoksi taikka toimii tai hänen tarkoi-

tuksenaan on toimia edustajantoimessaan lahjuksen antajaa tai toista huomattavasti hyödyttäen tai toiselle tuntuvaa vahinkoa tai haittaa aiheuttaen taikka

2) lahjan tai edun arvo on huomattava

ja lahjuksen ottaminen kansanedustajana on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, kansanedustaja on tuomittava *törkeästi lahjuksen ottamisesta kansanedustajana* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

12 §

Soveltamisalasäännökset

— — — — —
Tämän luvun 4, 4 a ja 14 §:ää sovelletaan myös ulkomaisen parlamentin jäseneneen.
— — — — —

14 §

Menettämisseuraamus

Edellä 1—4 ja 4 a §:ssä tarkoitettulla tavalla vastaanotettu lahja tai etu taikka sen arvo on tuomittava valtiolle menetetyksi rikoksentehtyjältä tai siltä, jonka puolesta tai hyväksi rikosentehtijä on toiminut. Muun omaisuuden menettämisen osalta noudatetaan, mitä 10 luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 2011